

Port of Zwolle | kernboodschap

Versie 20 februari 2025

Port of Zwolle: de logistieke schakel van Noordoost Nederland

Port of Zwolle is een strategisch gelegen binnenvaart met een onderscheidend regionaal havenecosysteem die de logistieke toegangspoort vormt voor de Regio Zwolle en haar omliggende gebieden. Het is een fysiek knooppunt waar water-, spoor- en wegtransport samenkomen, en waar de belangen van bedrijven, onderwijsinstellingen en de overheid worden gebundeld.

De haven- en industriële gebieden bieden directe werkgelegenheid van 1.750 personen en een indirecte werkgelegenheid van zo'n 40.000 personen. De economische toegevoegde waarde bedraagt direct 165 miljoen euro en indirect 3,5 miljard euro.

Port of Zwolle is multimodaal verbonden met de zeehavens van Antwerpen, Amsterdam en Rotterdam en heeft uitstekende verbindingen met Noord- en Oost-Nederland, Noordoost-Europa, Scandinavië en de Baltische Staten. De noodzakelijke diepgang voor de beroepsvaart wordt zelfs bij laag water gegarandeerd. Grote bedrijven zoals Scania en Samskip hebben hun Europese hoofdkantoor in de regio gevestigd. Dankzij een sterke maritieme sector, de aanwezigheid van goed opgeleid personeel (HBO/MBO) en een uitstekende werk- en leefomgeving groeit Regio Zwolle uit tot een volwaardig vestigingsalternatief voor de Randstad.

Oplossingen voor Nederland en Europa

Nederland en Europa staan voor grote economische en duurzaamheidsuitdagingen en transitie. Europa wil haar internationale concurrentiepositie versterken en zich wapenen tegen toekomstige crises (European Competitiveness Draghi 2024). Hierbij ligt de nadruk op klimaatbestendigheid, militaire mobiliteit en gedeeld gebruik van infrastructuur (dual-use). Deze uitgangspunten zijn vertaald naar de nieuwe Europese begroting: het Meerjarig Financieel Kader (2025-2032). Port of Zwolle kan, dankzij haar unieke ligging en de aanwezige functies, hierbij een strategische rol spelen.

Port of Zwolle biedt de ruimte en logistieke oplossingen die Nederland nodig heeft. Terwijl andere regio's kampen met ruimtegebrek en stikstofbeperkingen, biedt onze regio, door constructief samen te werken binnen en buiten de regio, goede mogelijkheden voor vestigen van nieuwe bedrijvigheid en stimuleren van de energietransitie. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat onderzoekt alternatieven in de Rijnmond, Zeeland en Limburg, maar Port of Zwolle kan ook een sleutelrol spelen.

De havens in Kampen, Meppel en Zwolle zijn van cruciaal belang voor de economische ontwikkeling van de regio en dragen bij aan brede welvaart. Port of Zwolle versterkt de lokale economie, bevordert werkgelegenheid en draagt bij aan een duurzame leefomgeving. Door de sterke samenwerking met overheden en kennisinstellingen positioneert Regio Zwolle zich als een van de belangrijkste economische regio's van Nederland. Elke regio telt!

Momenteel wordt in samenwerking met Defensie gekeken naar de ontwikkeling van logistieke knooppunten voor zowel militair als commercieel gebruik. Een breder sluisstelsel bij Kornwerderzand kan ook marineschepen toegang bieden tot het achterland en als extra toegangspoort voor Nederland dienen. De robuuste havens van Port of Zwolle kunnen zo de logistieke capaciteit, flexibiliteit, en strategische mobiliteit van defensie versterken, wat bijdraagt aan de algehele weerbaarheid van het land.

Duurzaamheid en Innovatie

Klimaatverandering en verduurzaming vereisen concrete acties op regionaal niveau. Port of Zwolle speelt een essentiële rol in de circulaire economie. In de regio zijn traditionele sectoren, zoals de automotive- en agro-industrie, gevestigd en die een transitie doormaken naar duurzamere productiemethoden. Port of Zwolle biedt de faciliteiten en ondersteuning die nodig zijn voor zowel de nationale- als de lokale economie, wat ten goede komt aan de werkgelegenheid en maatschappelijke toegevoegde waarde.

Duurzaam transport en energie nemen een steeds belangrijkere rol in. Door innovatieve bedrijven te huisvesten en te ondersteunen, draagt Port of Zwolle bij aan technologische vooruitgang. De rol van de haven als logistieke schakel voor Noord- en Oost-Nederland wordt steeds crucialer. Zowel de oostelijke goederenvervoercorridor als de internationale verbindingen tussen Rotterdam/Amsterdam en Bremen/Hamburg profiteren van deze strategische ligging.

De regio's ondervinden steeds meer voordelen van verbeterde verbindingen. De verbreding en verdieping van de Lorentzsluis bij Kornwerderzand zorgt ervoor dat meer zeeschepen de havens kunnen bereiken. Tegelijkertijd stimuleert de energietransitie een groei in regionaal transport. Voor een goed verbonden regio met sterke havens en innovatieve bedrijven is een robuuste infrastructuur van essentieel belang, en Port of Zwolle levert hierin een belangrijke bijdrage.

Toekomstvisie en Actieplan

De betekenis van Port of Zwolle zal de komende jaren blijven groeien, zowel voor de Regio Zwolle, als voor Nederland en Europa. De haven is voorbereid op de logistieke en duurzame vraagstukken van de toekomst en werkt samen met partners aan een sterke, veerkrachtige en innovatieve regio. De groei en de uitdagingen in Regio Zwolle, Nederland en Europa brengen grote ambities met zich mee. Port of Zwolle wil actief bijdragen aan de ontwikkeling van gunstige voorwaarden om de verdere groei van de havens goed te sturen.

Dit kunnen we niet alleen: samenwerking met gemeenten, provincies, ministeries, ondernemers en andere partners is van cruciaal belang. In november 2022 werd het Port of Zwolle ambitiedocument 'Sturen op de Toekomst' gepresenteerd aan de gemeenteraden van Zwolle, Kampen en Meppel. Als vervolg richten wij ons op de uitdagingen van de lange termijn (2050) en op de uitvoering van concrete acties voor de periode 2025-2028 (zie onderstaande kaders).

→ Lange Termijn (2029-2050): "Optimale Ombouw"

In 2050 is Port of Zwolle een bloeiend haven- en bedrijfsgebied. Het is uitgegroeid tot een logistieke hub voor circulaire bedrijvigheid, een haven die klaar is voor de toekomst. Een efficiënte infrastructuur vergemakkelijkt zowel goederen- als personenverkeer, waarbij slimme oplossingen voor modal shift verkeersopstoppen voorkomen. Circulaire en duurzame bedrijven vormen een integraal onderdeel van het havengebied, en de regio profiteert van brede welvaart. Klimaat en duurzaamheid staan centraal, terwijl sterke samenwerking en belangenbehartiging de commerciële slagkracht en efficiëntie versterken.

→ Acties 2025-2028: "Propositie Versteven en Uitvoeren"

In de komende jaren zetten wij de eerste stappen naar een toekomstbestendige haven. Port of Zwolle positioneert zich als een innovatieve logistieke hub en versnelt de transitie naar duurzaamheid en brede welvaart. Belangrijke acties in deze periode zijn:

- Versterken van samenwerking op regionaal en nationaal niveau.
- Het bieden van passende ruimte voor duurzame groei en circulaire bedrijvigheid.
- Gerichte (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen en slimme gronduitgifte.
- Investeren in digitalisering, circulaire productieprocessen en duurzame energie.
- Bevorderen van transport over water en vergroening van de logistiek.

De economische activiteiten concentreren zich rond drie kernclusters:

1. Circulaire en biobased bouw.
2. Groene landbouw.
3. Duurzame energie. Groene logistiek vormt de verbindende factor in deze ontwikkelingen.

De terreinen worden duurzaam ingericht: zowel bestaande als nieuw ontwikkelde delen van het terrein worden voorzien van maatregelen om de bedrijfspanden, kavels en openbare ruimte te vergroenen en te verblauwen (bijvoorbeeld door het aanleggen van wadi's, groene daken en natuurlijke inrichting). De beschikbaarheid van zoet water is gegarandeerd.

Bereikbaarheid blijft een prioriteit. Investerings in de sluisen bij Kornwerderzand, de spoorterminal bij Zwolle en de verbetering van de waterwegen versterken de infrastructuur. In 2028 beschikt Port of Zwolle over geavanceerde faciliteiten voor duurzaam transport, waaronder waterstof- en elektrische laadstations, emissiearme logistiek en een zero-emissiezone.

Door deze strategische aanpak verstevigt Port of Zwolle haar positie als toonaangevende logistieke hub voor circulaire bedrijvigheid. Samen bouwen we zo aan een toekomstbestendige haven en een veerkrachtige regio.

Meerwaarde van Port of Zwolle

1. Economische groei

Port of Zwolle stimuleert de regionale economie door bedrijven aan te trekken die excelleren en afhankelijk zijn van logistiek en transport. De haven faciliteert handel en opdrachten voor ondernemers in het havengebied.

- Voorbeelden: Opdracht voor nieuwe schepen van de Koninklijke Marine; stijging van het aantal cruiseschepen dat aanmeert.

2. Werkgelegenheid

De haven genereert directe en indirecte werkgelegenheid in sectoren als logistiek, industrie en scheepvaart.

- Voorbeelden: Aanleg van walstroom; opdrachten voor scheepsbouw; bijdragen aan evenementen zoals de Dag van de Logistiek en de Maritieme Beroependag.

3. Strategische ligging

De strategische ligging van Port of Zwolle maakt het een belangrijk knooppunt voor multimodale verbindingen en militaire logistiek.

- Voorbeelden: Lobby voor uitbreiding van de Kornwerderzandsluis en de realisatie van de Railterminal Zwolle.

4. Duurzaam transport

De haven bevordert milieuvriendelijk transport door binnenvaart als alternatief voor wegvervoer te stimuleren.

- Voorbeelden: Aanleg van walstroom; meer transport over water door shortsea-schepen en binnenvaartschepen.

5. Multimodaal knooppunt

Port of Zwolle verbindt weg, water en spoor voor efficiënte goederenstromen.

- Voorbeelden: Lobby voor robuuste infrastructuur en toekomstige uitbreidingen zoals de Kornwerderzandsluis en Railterminal Zwolle.

6. Innovatie

De haven jaagt innovatieprojecten aan en deelt kennis om duurzaamheid te bevorderen.

- Voorbeelden: Deelname aan Interreg-projecten zoals DUAL Ports en NON STOP.

7. Verbinding met andere havens

Als schakel in het Europese netwerk versterkt Port of Zwolle de samenwerking met grote zeehavens zoals Rotterdam, Antwerpen en Amsterdam.

- Voorbeelden: Initiatiefnemer van de CEF-aanvraag Corridor Noord.

8. Ondersteuning van regionale MKB

De haven helpt MKB-bedrijven internationale markten te bereiken door profilering en acquisitie.

- Voorbeelden: Deelname aan beurzen zoals Multimodal Expo, BreakBulk, Transport Logistics en Rebuild Ukraine.

9. Vestigingsklimaat

Port of Zwolle biedt een aantrekkelijk klimaat voor bedrijven door een sterke infrastructuur en slagvaardig havenmanagement.

- Voorbeelden: Rapport "Intensivering Ruimte" (Arcadis); professionalisering van het havenbedrijf (traject Berenschot).

10. Nationale en internationale profilering

De haven zet in op zichtbaarheid en succesvolle lobbyactiviteiten.

- Voorbeelden: Bezoek van Koning Willem-Alexander; organisatie van het Havendiner en Havendebat.

11. Stimulering van circulaire economie

Port of Zwolle biedt ruimte voor duurzame initiatieven zoals recycling en hergebruik van grondstoffen.

- Voorbeelden: Interreg-project REDII Ports en Regio Deal voor circulaire bedrijvigheid.

12. Toerisme

Havengebieden trekken bezoekers voor evenementen en recreatie.

- Voorbeelden: Promotie van Port of Zwolle als cruisehaven; deelname aan de Travel Trade beurs.

13. Kennisontwikkeling

Samenwerking met onderwijsinstellingen versterkt de kennis en opleiding van professionals in logistiek en havenberoepen.

- Voorbeelden: Deelname aan Logistics Overijssel; Maritieme Beroependag.

14. Verbetering infrastructuur

Port of Zwolle werkt aan de ontwikkeling van wegen, kades en overslagfaciliteiten die de regio versterken.

- Voorbeelden: Realisatie van de Railterminal Zwolle; lobby voor Kornwerderzandsluis.

15. Klimaatdoelen

De haven zet zich in voor de energietransitie en duurzame havenontwikkeling.

- Voorbeelden: Deelname aan DUAL Ports-projecten gericht op CO2-reductie.

16. Multimodale bereikbaarheid

Door samenwerking met provincies en gemeenten wordt ingezet op optimale verbindingen.

- Voorbeelden: Betere waterwegen, spoorverbindingen en wegennet.

17. Aanjagen van handelsmissies

Port of Zwolle stimuleert internationale handel door actief deel te nemen aan handelsmissies.

- Voorbeelden: Deelname aan Rebuild Ukraine en European Commodity's Exchange.

18. Succesvolle samenwerking

De samenwerking tussen gemeenten, provincies en ondernemers maakt Port of Zwolle slagvaardig.

- Voorbeelden: Raad van Advies met sterke delegatie; logistieke samenwerking binnen Overijssel.

19. Evenementen en beurzen

Port of Zwolle versterkt het regionale netwerk en imago door evenementen en beurzen te organiseren.

- Voorbeelden: Havendiner, Havendebat, Multimodal Expo.

20. Bijdrage aan regionale identiteit

De haven versterkt de identiteit van de regio als logistieke hub met internationale allure.

- Voorbeelden: Deelname aan BreakBulk beurs; publiciteit rond het bezoek van Koning Willem-Alexander.

